

**TUZLANSKI KANTON
VLADA TUZLANSKOG KANTONA**

PROTOKOL
za prevenciju i postupanje u slučajevima prosjačenja i drugih
oblika eksploatacije djece u Tuzlanskom kantonu

Tuzla, decembar 2021. godine

Prihvatajući obaveze iz člana 19. Konvencije o pravima djeteta (u daljem tekstu: Konvencija) koji glasi: „Države članice će poduzeti sve potrebne zakonodavne, upravne, socijalne i pedagoške mjere da zaštite dijete od svakog oblika fizičkog ili psihičkog nasilja, povreda ili zlouporabe, zanemarivanja ili zapuštenosti, zlostavljanja ili iskorištavanja, uključujući spolno zlostavljanje, dok o njemu brine roditelj(i), zakonski staratelj(i) ili neka druga odgovorna osoba kojoj je briga o djetetu povjerena.“; člana 32. - kojim se štiti pravo djeteta od ekonomske eksploatacije i obavljanja bilo kojeg rada na poslu koji može biti opasan ili ometati obrazovanje djeteta odnosno, njegov fizički, mentalni, moralni, društveni i socijalni razvoj, člana 39. - kojim je određena obaveza države da osigura mjere podrške za fizički i psihički oporavak djeteta – žrtve nasilja i njegovu socijalnu reintegraciju;

Polazeći od činjenice da je prevencija prosjačenja i svih drugih oblika eksploatacije djece od opšteg društvenog interesa i najbolji način zaštite djeteta od svakog oblika nasilja i eksploatacije;

Imajući u vidu da prosjačenje i svaki oblik eksploatacije djeteta predstavlja nasilje nad djetetom;

Uzimajući u obzir posljedice koje svaki oblik nasilja i eksploatacije djece ostavlja na rast, razvoj i odrastanje djeteta;

Opredijeljeni i posvećeni stvaranju okruženja u kojem će svako dijete na teritoriji Tuzlanskog kantona biti zaštićeno od svakog oblika nasilja, prosjačenja i svih drugih vidova eksploatacije djece;

U cilju unapređivanja i jačanja međusobne saradnje svih aktera koji djeluju u Tuzlanskom kantonu u zaštiti djeteta od svakog oblika nasilja, zlostavljanja, eksploatacije i zanemarivanja;

Sa namjerom izgradnje sistema prevencije i zaštite djeteta od prosjačenja i svih drugih oblika eksploatacije djece u Tuzlanskom kantonu (u daljem tekstu TK);

Ministarstvo unutrašnjih poslova TK
Ministarstvo zdravstva TK
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK
Ministarstvo obrazovanja i nauke TK
Kantonarno tužilaštvo TK
Koordinaciono tijelo za borbu protiv trgovine ljudima TK
JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla
Udruženje „Zemlja djece u BiH“

u svojstvu strana potpisnica su se sporazumjele na način kako slijedi i u Tuzli, dana 10. 12.2021. godine potpisuju

P R O T O K O L

o postupanju u slučajevima prosjačenja i svih drugih oblika eksploatacije djece u Tuzlanskom kantonu¹

UVOD

Pojava prosjačenja, skitnje i radne eksploatacije na području Tuzlanskog kantona ali i čitave BiH predstavlja veliki društveni problem i kao takav zahtijeva maksimalnu uključenost svih vladinih i nevladinih institucija i organizacija.

Tuzlanski kanton ima dužu historiju spremnosti da odgovori na problematiku trgovine ljudima i drugih oblika eksploatacije djece koja počinje od 2014. godine, sa potpisivanjem Protokola za postupanje u slučajevima prosjačenja, skitnje, radne eksploatacije i drugih vidova zloupotrebe djece u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona”, broj 8/14), čiji su potpisnici predstavnici svih relevantnih institucija: Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva zdravstva, Ministarstva obrazovanja i nauke, Osnovnog suda u Tuzli kao i Udruženja „Zemlja djece u BiH”. Protokol je zasnovan na domaćem zakonskom okviru, ali i obavezama koje je BiH preuzela ratifikovanjem UN-ove Konvencije o pravima djeteta, Konvencije o najgorim oblicima iskorištavanja dječijeg rada, UN-ove Konvencije protiv transnacionalnog organizovanog kriminala i njenog Protokola za prevenciju, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudskim bićima, naročito ženama i djecom, te drugim međunarodnim instrumentima koji se odnose na borbu protiv eksploatacije djece, nasilja i trgovine ljudima.

Sa novim zakonskim rješenjima u oblasti krivičnopravne zaštite, javila se potreba da se pristupi revidiranju Protokola iz 2014 godine. Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama KZFBiH iz 2016. godine krivično djelo – „Trgovina ljudima“ je u nadležnosti postupanja entitetskih tužilaštava i policijskih agencija entiteta. Do sada je u Tuzlanskom kantonu otkriveno i procesuirano više slučajeva krivičnih djela trgovine ljudima radi prisilnog prosjačenja i radne eksploatacije djece. Neki od tih predmeta su okončani pravosnažnim osuđujućim presudama, neki su u drugostepenom odlučivanju dok su neki u fazi presuđivanja, suđenja ili istrage. To su ujedno i prvi slučajevi procesuiranih predmeta trgovine ljudima u Federaciji BiH u kojima je sa ulice sklonjeno desetina djece žrtava trgovine ljudima. Multisektoralnim djelovanjem svih odgovornih aktera u sistemu zaštite, pružena im je pomoć i podrška u njihovom adekvatnom zbrinjavanju, rehabilitaciji i reintegraciji.

Protokolom o postupanju u slučajevima prosjačenja i svih drugih oblika eksploatacije djece reguliše se međusektorska saradnja, s ciljem da se osigura najveći mogući stepen sigurnosti i zaštite djece koja mogu postati i/ili su žrtve radne, seksualne i drugih vidova eksploatacije. Sve aktivnosti nadležnih organa, koje su predviđene ovim Protokolom, moraju biti poduzete u najboljem interesu djeteta, uzimajući u obzir mišljenje djeteta koje se cijeni prema njegovom uzrastu i dobi. Sve mjere i akcije koje se tiču djeteta (potencijalne) žrtve eksploatacije i trgovine ljudima, nadležni organi moraju poduzimati u najvećem stepenu hitnosti i efikasnosti, i uz zaštitu privatnosti i identiteta djeteta. Protokol se odnosi na svu djecu, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.

¹ Protokol je kreiran u okviru Projekta „Jačanje državnih i lokalnih kapaciteta u borbi protiv trgovine ljudima u BiH”, koji se implementira od strane World Vision BiH, u partnerstvu sa Udruženjem “Zemlja djece u BiH” i NVO Kali Sara, a uz podršku Državnog sekretarijata SAD-a. Nosilac izrade Protokola je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK, u saradnji sa Koordinacionim timom za borbu protiv trgovine ljudima TK.

